

SPECIÁLNÍ VÝSTAVA MAĎARSKÝCH PASTEVECKÝCH PSŮ

Pro majitele a příznivce těchto plemen, uspořádal chovatelský klub druhou speciální výstavu, která se konala slunného 3. července na prestižní mezinárodní výstavě Intercanis v Brně. Se zázemím byli domácí i zahraniční vystavovatelé velmi nadšeni a touto cestou by chtěli výstavnímu výboru a pořadatelům vyjádřit poděkování.

Majitelé všech pěti vzácných plemen si tuto příležitost nenechali ujít a proto se každé z maďarských pasteveckých plemen předvedlo v nebývalém počtu. Někteří návštěvníci tak měli první příležitost se s těmito plemeny setkat a seznámit se s jejich neobvyklým exteriérem a povahovými vlastnostmi.

Rozhodčí Petr Řehánek, který speciální výstavu posuzoval, zadal u plemene puli bílý titul CAC, BOB a Vítěz speciální výstavy tříletému psovi Rábcamenti Huncut Hahó, který vynikal kvalitní a velice efektní stuhovou srstí maj.: Davida Starého a Michel Foster. U puli ostatní barvy, získala titul CAC, BOB a Vítěz speciální výstavy v početné konkurenci černých a vzácného hnědě žíhaného psa, neobyčejně krásná černá fenka z Polska Tunderkerti Heydi maj.: Ropyky Lidie. Šestiletý komondor Achill Varpus maj. Karin a Přemysla Mikolášových si své tituly CAC, BOB a Vítěz speciální výstavy tentokrát doslova vybojoval. Výstavy se zúčastnilo všech osm přihlášených komondorů, ale největším sokem se mu stal jen o pár měsíců mladší importovaný pes z Ruska rovněž přihlášený do třídy šampiónů. U plemene pumi se ve třídě šampiónů předvedl pes Clark Domikar a získal CAC, BOB i Vítěze speciální výstavy. Za reprezentaci plemene na výstavách, ale především v agility, děkuje chovatelský klub maj. Ireně a Milanovi Hrachovcovým. Tituly CAC, BOB a Vítěz speciální výstavy si odnesla ušlechtilá představitelka plemene kuvasz Gacsaj-Pesta Luca maj. Davida Starého a Michel Foster, kteří vystavovali i mladého avšak vynikajícího mudího. Királytanyai Fergeteg je elegantní pes s výbornou mechanikou pohybu, výraznou hlavou a bohatým osrstěním. Ocenění CAC, BOB a Vítěz speciální výstavy mu udělil rozhodčí Petr Řehánek zcela zaslouženě. Pro pohár o nejkrásnější pár psů, si přišla dvojice komondorů Achill Varpus a Beremendi Bundás Astra maj. Karin a Přemysla Mikolášových. V celkovém závěru posuzování se v kruhu sešlo všech šest vítězů plemen, ze kterých měl Petr Řehánek vybrat Nejkrásnějšího psa speciální výstavy. Po chvilkovém rozvážení, zadal rozhodčí titul krásnému mudí jehož osobnost a temperament při předvádění ze psa vyzařovaly a usoudil, že pro tak vzácné a mladé plemeno na jehož šlechtění se stále cílevědomě pracuje, je tento pes velkou nadějí. Vítězové si domů odváželi štědré sponzorské ceny, které darovala firma Tekro spol.s r. o. výrobce krmiva pro psy Aport a firma Bea natur věnovala špičkovou přírodní veterinární kosmetiku.

Více informací o chovatelském klubu MPP naleznete na www.komondor.cz a přihlášku na klubovou výstavu lze získat na adrese: Mgr. Přemysl Mikoláš, Zřídelní 102/7, 736 01 Havířov, tel. 602/770311

TEXT I FOTO: Karin Mikolášová

PSI NA EUROTEL PARA GOLF 2005

Koncem července, pořádala spol. ČOS PARA CENTRUM s.r.o. první neoficiální mistrovství světa v extrémní disciplíně Paragolf pod názvem EUROTEL PARA GOLF 2005. Celé mistrovství probíhalo v malebném prostředí beskydských hor v areálu Prosper horse ranch a Golf klubu. Čeští účastníci a zahraniční závodníci ze Španělska, Rakouska a Slovenska, měli za úkol úspěšně vystoupat vrtulníkem do výšky tři tisíce metrů, po té seskočit s padákem na golfové hřiště a odehrát turnaj na osmnáct jamek.

Přítomní diváci mohli sledovat průběh soutěže nebo se pokochat pohledem na krásné koně, kteří na kolbišti za doprovodu hudby, předváděli disciplíny z westernového ježdění. Pestrou součástí doprovodného programu se stal silák René „Golem“ Richter se čtyřmi světovými rekordy, když při pomyslném útěku z Alcatrazu zpřetrhal řetězy zajištěné několika pevnými kladkami jimiž byl spoután na ruku i nohou, ohnul kulatinu o průměru 30 milimetrů, nebo v zubech uzvedl 530 kg do výšky 15 centimetrů. Po těchto adrenalinových okamžicích, si diváci přišli k ukázkám výcviku psů, jež předváděli kynologové ze Z.K.O. č.022 spíše oddechnout. Poslušnosti dominoval předseda František Gajdoš, který má vždy mimo jiné pro diváky připravené prvky tance se psem, aportování netradičních předmětů, přeskok hořícím kruhem a ovladatelnost psa pomocí posunků. Průběh výcviku divákům komentoval a na dotazy odpovídal figurant Mgr. Přemysl Mikoláš. Svůj výklad završil ukázkou zadržení pachatele dvěma psy, obranou útočníka ohánějícího se hořící pochodní či střelbou. Krásným zadržením - skokem do auta za prchajícím záškodníkem, završila ukázkou fena německého ovčáka Tarra Vikar, která je po úrazu od 3 měsíců na jedno oko slepá.

TEXT: Karin Mikolášová

FOTO: Miroslav Matis

Pět let chovatelského klubu maďarských pasteveckých psů

Důstojný a impozantní komondor, ušlechtilý kuvasz, temperamentní puli, čínorodý pumi a konečně svérázný mudi. Ačkoli zde v minulosti působily dva chovatelské kluby (komondor klub a puli, pumi, mudi klub). Představitelé maďarských pasteveckých plemen, bychom i na nejprestižnějších českých výstavách spatřili jen vzácně. Navzdory několika odchovaným vrhům v letech minulých, nelze o propagaci plemen a jejich odpovědném a řízeném chovu hovořit.

Obrat k lepšímu nastal až v roce 2001, kdy se hrstka chovatelů, majitelů a nadšenců těchto plemen zasloužila o jejich sjednocení a vznik prozatímního Chovatelského klubu maďarských pasteveckých plemen České republiky. První aktivitou a současně oslavou vzniku chovatelského klubu, byla klubová výstava, která se konala při ostravské národní výstavě psů v roce 2002. Počet psů, kteří se klubové výstavy zúčastnili, byl oproti jiným plemenům nepatrný (5 komondorů, 6 puli, a 3 pumi). Přesto obdiv diváků i rozhodčích nad těmito psy, byl tak velký, že se krásný pár komondorů, během dvou dnů stal nositeli těch nejvyšších titulů. Získali ocenění nejkrásnější pár psů, BOB, BOG, BOD, BIS a KLV. Příjemná atmosféra ostravské a klubové výstavy a velký zájem pejskařů o tato plemena, jakoby maďarským pastevcům odstartoval šťastnější zítřky.

Stále stojíme na samém začátku, ale za dobu svého působení se můžeme pochlubit pozvolným nárůstem všech pěti plemen u nás. Od roku 2001 bylo v plemenné knize zapsáno 22 komondorů. Z celkového počtu je 15 psů a fen importovaných převážně ze země původu a zbývajících 7 štěňat se u nás narodilo. Čísla napovídají, že komondor patří mezi nejoblíbenější maďarské pastevecké psy u nás. Jak se zdá, nedůvěra z netradiční srsti a její úpravy pomalu klesá. Vždyť impozantním „kožichem“ sahajícím k zemi, se mohou pyšnit až šestiletá zvířata. Za tu dobu má majitel dostatek času, aby netradiční úpravě přivykl a naučil se svého psa koupat. Stav srsti a četnost mytí je závislá na prostředí, v jakém se komondor pohybuje. Z vlastní zkušenosti mohu potvrdit, že psy celoročně držené venku s možností suchého ustájení, není třeba koupat ani v zimních měsících. Neboť bláto se ze zplstnatělých šňůr po vyschnutí samo odrolí a kůže pod „kabátem“ srsti zůstane suchá a čistá.

Úroveň importovaných komondorů je u nás podle výstavního hodnocení skutečně vysoká. Rovněž povahové vlastnosti, kterými převážná většina psů disponuje jsou pro chov cenné. Vyrovnanost, nebojácnost, vrozená nedůvěra (nikoli agresivita) vůči cizím a hlídací schopnosti, které se začínají projevovat již u šestiměsíčních štěňat. Ačkoli klasický všestranný výcvik není tomuto plemeni vlastní, fena Astiagis Histori Himes (Axa) složila pod mým vedením zkoušku ZM podle národního zkušebního řádu. Poté jsme se s Axou a spolu s ostatními psůvody ze ZKO č. 022, zúčastnili ukázek výcviku psů a besed, ve školách, na veřejných slavnostech, a sportovních akcích.

Poslední čísla zápisu v plemenné knize 114 až 120, byla přidělena sedmi štěňatům, narozeným v chovatelské stanici Király puszta jež prolomila dlouhou devítiletou odmlku. Štěňata byla zadána nejen zájemcům o chov a výstavy, ale také na ochranu stáda chovateli ovcí, který se rozhodl bojovat proti toulavým psům a vlkům tím nejstarším a nejpřirozenějším způsobem.

Druhým maďarským pasteveckým plemenem u nás, jehož obliba nečekaně rychle vzrostla je mudi. Počet 22 zaregistrovaných jedinců, staví tohoto nenáročného a pracovitého ovčáka, vedle komondora. Za vzrůstající přízeň, vděčí nejen své přizpůsobivé a všestranné povaze. Ale především milovnici plemene a poradkyni chovu pí. Michel Foster. O jejím zapálení pro plemeno, hovoří počet importovaných mudi a první dva vrhy štěňat, které se narodily právě v její chovatelské stanici Canis Hungaricus. Velkým přínosem je rovněž její znalost

maďarského jazyka, díky kterému aktivně komunikuje s chovatelskými kluby v zemi původu. Majitelům pomáhá při importech štěňat, krytí a při čerpání aktuálních informací.

Nejtypičtějším a v současné době výstavně neúspěšnějším jedincem je černý pes Királytanyai Fergeteg, který získal na druhé speciální výstavě ocenění BOB, vítěz speciální výstavy a nejkrásnější pes speciální výstavy. Úspěchy sklízí na výstavách národních i mezinárodních doma i v zahraničí. Jeho majitelkou je rovněž pí. Foster. Jejíž úsilí nekončí jen na poli výstavním, ale u svých psů, prověřuje vrozené vlohy při pasení ovcí. Ačkoli se pracovní aktivity jejich psů omezují na pasení, dobře si uvědomuje, že budoucnost pracovního využití plemene tkví spíš v moderních sportech např. v agility. Největšími přednostmi tohoto plemene jsou zdraví a povahové vlastnosti. Vyznačuje se snadnou cvičitelností a chutí do práce, ale současně schopností zklidnit se po dobu, kdy od něj pán výkon neočekává. Přestože je u nás mudi plemenem málopočetným, můžeme se pochlubit barevně pestrými jedinci – černými, hnědými, bílým, modrým a blue merle.

Stejně živé je i plemeno puli, jehož veselou povahu podtrhuje závěs dlouhé šňůrové srsti, která se kolem něj v pohybu točí jako bohatá sukně. 8 importovaných jedinců dokládá, že toto atraktivní plemeno u nás získává příznivce. V Maďarsku je puli stále více chován jako pes společenský a ani my netvoříme výjimku. Podobně jako ostatní ovčácká plemena, se puli stal oblíbeným rodinným psem. Za to vděčí své přizpůsobivé povaze, která je očima majitele charakterizována jako milá a přátelská. Očima pozorovatele pak zdrženlivá, temperamentní, ostražitá a hlasitější.

Nejvýznamnější chovatelskou stanicí u nás, která se specializuje výhradně na chov černých puli je Mordor. Chovatelka Martina Sálusová, odchovala tři poměrně vyrovnané vrhy, které se narodily ještě před vznikem chovatelského klubu maďarských pasteveckých plemen. Právě puli z její chovatelské stanice podpořili první klubovou výstavu v roce 2002, aby reprezentovali její chov. Ačkoli v poslední době k zápisům v plemenné knize svými odchovy nepřispěla. Zůstala tomuto málopočetnému plemeni věrná a jak říká: „Její holky, jí díky své rošťácké povaze, pomohly překlenout nejtěžší životní chvíle.“ V současné době si její svěřenkyně v pevném zdraví, užívají zaslouženého věku 12 let. Novou nadějí její chovatelské stanice a černých puli u nás, je mladá chovná fenka, importovaná ze země původu Pertli Rackaörzö. Kromě Pertli jsou registrovaní dva černí psi a další importovaní jedinci na registraci čekají. Puli je chován i v barvě šedé, plavé s maskou a bílé. V současné době jsou registrovaní 4 bílí jedinci. Tři fenky a jeden pes, sklízí úspěchy na výstavách a v budoucnu hodlají oživit náš chov.

Pracovně nejaktivnějším maďarským pasteveckým psem u nás je pumi. Ačkoli jsou zde od roku 2001 registrovaní pouze 4 importovaní jedinci, všichni bez výjimky, se věnují nějaké činnosti. Ať už je to pasení, agility nebo výcvik na cvičišti. I majitelé, kteří si pumiho pořídili pro jeho roztomilý zevnějšek, jsou nuceni se věnovat nějakému sportu. Pumi je po fyzické i povahové stránce přímo předurčen k agility, flyballu, tanci se psem a jiným sportům. Je to plemeno vytrvalé, které dokáže nečinného pána svými očima doslova hypnotizovat, jen aby ho vyzval k procházce. Ani venku si však dlouho nevystačí sám. Aby byl pumi spokojený, je nutné ho zaměstnat fyzicky i psychicky. Svou vitalitu a zdraví, je schopen si udržet do vysokého věku, jak dokazují naše dřívější odchovy. Ačkoli je to „čertovo kvítko“, není mu vlastní toulání, nenapadá domácí zvířata a při správné socializaci a vyžití, není agresivní vůči ostatním psům. Naopak hlasitost je typická vlastnost pumiho.

Úprava srsti není náročná, ale aby si udržel výraz „rošťáka“, je nutné jej pravidelně stříhat. Se změnou původního využití, se pomalu mění i nároky na vzhled pumiho. Z neustálených rozčuchaných psíků s tvrdší srstí, se mění v kompaktní a líbivé plemeno. Rovněž poptávka po barevných rázech pumiho je odlišná. Zatímco pastevcí z praktických důvodů upřednostňovali psy tmavě šedé a černé. Dnes je největší zájem o psy bílé, stříbrné a plavé s černou maskou.

V současné době, jsou pro náš chov perspektivní dvě importované mladé fenky, které sklízí první úspěchy na výstavách. Stříbrošedá Cseri – Subás Abigél a černá Hanka Koroščenko.

Nejméně známým a početným maďarským pasteveckým plemenem u nás je kuvasz. Prvním registrovaným jedincem tohoto plemene, se stala v roce 2004 fena Gaczaj – Pesta Luca. Luca je se svými vlastnostmi typická představitelka plemene- hrdá, ušlechtilá, není podbízivá, ve vlastním teritoriu přirozeně ostražitá a milující svého pána. Za svou krátkou výstavní „kariéru“, neboť je narozená 22.4.2004, stačila získat ta nejvyšší ocenění: 6 x BOB, 6 x V1, VN, CACIB, 2 x CAC, 4 x CAJC, 1 x BIS, Národní vítěz, Vítěz speciální výstavy a Český junior šampión. Předpoklady a naděje, že tato představitelka plemene, založí kvalitní český chov jsou skutečně velké. V Maďarsku, ale i v sousedních zemích je kuvasz velmi populární a např. komondor již delší dobu, stojí v jeho stínu. Proto je výběr budoucího osvědčeného krycího psa pro první český vrh štěnat snazší.

Všem pěti maďarským pasteveckým plemenům, které zpestřily českou kynologickou scénu, přeji zdravý rozvoj. Totéž přeji i mladému chovatelskému klubu maďarských pasteveckých plemen, který byl v uplynulém roce 2005 oficiálně uznán a stal se přímým členem ČMKU. Chovatelský klub, připravuje k pětiletému výročí kromě klubové a speciální výstavy také víkendové setkání maďarských pasteveckých plemen. Kontakt a informace o chovatelském klubu naleznete na www.komondor.cz nebo na adrese: Mgr. Přemysl Mikoláš, Zřídelní 102/7, Havířov - Dolní Datyně, 736 01

Text: Karin Mikolášová
Foto: Miloslav Novotný
a Michel Foster

Překlad:

Komondor, hugarikum s bílou „šubou“

Je těžké, hovořit o komondorovi bez jakékoliv nadnesení, ale snad to lze prominout, pokud se jedná o prastaré maďarské plemeno. Vždyť spolu s ostatními maďarskými psy – je organickou částí naší minulosti a národního dědictví.

Vyšlechtěn v Maďarsku

Myslím si, že je málo Maďarů, kteří by nerozuměli poselství již klasické věty z filmu „A tanú“ („Svědék“): „Tohle je maďarský pomeranč, trochu žlutý, trochu kyselý, ale je náš!“ Kolikrát toto zaznělo v různých situacích... Takže s radostí mohu prohlásit, že komondor tvoří výjimku mezi dlouhou řadou „maďarských pomerančů“, protože se můžeme pyšnit něčím nezaměnitelným, národním pasteveckým psem.

Náš komondor chránil a hlídal majetek již našich předků, za doby stěhování národů. Žil v tvrdých podmínkách a jeho dokonalost jenom potvrzuje fakt, že se od té doby téměř nezměnil. Jeho povahové vlastnosti a vzhled se zachovala téměř nezměněna. Je schopen své původní úkoly do dnešní doby vykonávat dokonale. Běhání kolem stáda, přenechává svým menším příbuzným, on se musí soustředit na větší práci, je odborníkem na ochranu stáda před vetřelci. Práci pasteveckých psů, hlídajících stáda, bychom neměli podceňovat. Byli podrobeni velmi přísné, takřikajíc nelítostné selekci, aby byli schopni přežít a přitom chránit jim svěřené statky v nejtvrděších podmínkách a časech strádání. Tuto práci museli zastat samostatně, to vyžadovalo fyzicky silné, sebevědomé psy s pevným zdravím. Známe více takových plemen, ale komondor mezi nimi vyčnívá.

V srsti je pravda

Jednou ze zvláštností komondora je jeho srst, která si spíše zaslouží název kompozice kožichu. Nejen, že je velmi líbivá na pohled, ale má i vážný praktický význam. Dlouhé vlnité pesíky a jemnější podsada, vytvoří šňůry anebo zplstnatí do stuh, širokých jeden až dva prsty. Tato struktura připomínající štít, se postará o to, aby komondor vycházel z bojů nezraněn. Přitom, stejně jako šuba pastevců, poskytuje psovi výbornou tepelnou izolaci. V létě, nedovolí slunečním paprskům hluboko proniknout, v zimě zase dokáže udržet tělesnou teplotu. Barva srsti je výhradně bílá. A v noci hrála důležitou roli, neboť pánovi pomáhala rozlišit komondora od vetřelce kradoucího ovce.

Přestože je „kožich“ komondora bezpochyby jeho ozdobou, hodně lidí znejistí, když vidí „zanedbaného“, zacuchaného psa. Ale skutečnost a stav není tak dramatický. Je pravda, že neobvyklá srst vyžaduje nějakou tu péči, ale ne neustálou. Srst komondora se nedoporučuje – a ani moc nelze – klasickým způsobem – česáním, kartáčováním- narušit. U psů mladších jednoho roku se to zakazuje. Po jednom roce se jednotlivé chlupy začínají spojovat a tvořit typické komondoři lokny. Později, stačí co půl roku, velmi zafilcované chuchvalce srsti od konce směrem k tělu roztrhat tak, aby tyto prameny nebyly tenčí než palec. Udržovaná srst v této formě je téměř samočisticí. Špína se z takto spojené plochy, sama odrolí. Dříve pastevci při stříhání ovcí, sundali kabát i ze svých komondorů. Z občasného ostříhání se svět nezboří, ale měli bychom se toho vyvarovat. Hovoříme – li o srsti, je důležité se zmínit o cloně na očích komondora. Jakkoli je to neuvěřitelné, komondora vlasy visící mu do očí nijak neruší a je schopen se s nimi orientovat, přímo je potřebuje. Ostříhaná clona, i když s dobrým úmyslem, nejenže komondorovi chybí, ale může zapříčinit vývoj oční choroby.

Distingovaná inteligence

Charakter a povahové vlastnosti, ještě více vyčleňují komondora od plemen se stejnou pracovní náplní. I když při své práci musel vystupovat tvrdě a rozhodně, jeho chování není přeci jenom tak chladné. To samozřejmě neznamená, že svou úlohu plní méně účinně. Protože jeho neoblomnou odvážnost nemůže nic zlomit. Jeho cílem ovšem není prvotně zničení protivníka, nýbrž jeho odzbrojení. Razantní síla útoku zrcadlí jeho poctivou mentalitu. Bojuje tváří v tvář, a když protivníka skolí, nezačne ho trhat na kusy, ale čeká na příchod svého pána. Nezkrotná divokost je mu cizí. Jeho bdělost nelze zpochybňovat ani ve dne, a i když celé hodiny leží jako hromada bílých hadrů, zdánlivě lenivý, zachvívající pruhy chlupů kolem uší a očí prozrazují, že i tehdy sleduje své okolí. S příchodem večera, se ale jeho chování zcela změní. Obživne a v pravidelných intervalech hlídkuje na svěřeném území.

Komondora spojují velmi jemné nitky se svým pánem a jeho rodinou, ke kterým se chová velmi důvěrně. Velice dojemný je opatrný, trpělivý přístup tohoto robustního zvířete k dětem. I když je dominantní osobnost, je vysloveně závislý na svém pánovi a nezaplétá se s ním do boje o dominanci. Milovníci komondorů zdůrazňují citlivost těchto psů, díky které rozpozná náladu a psychické rozpoložení svého pána, a na které podle vlastního rozhodnutí reagují. Např. okamžitě vyčlení neoblíbené osoby, ke kterým se chová nepřátelsky. Neutrální osoby pouze zkontroluje, avšak zůstává vůči nim pozorný. Ke známým je přátelský a bezprostřední, ale kolem krku jim nikdy nepadne.

Více než osobní strážce

I když je komondor schopen bez přemýšlení skočit pro svého pána a rodinu do ohně, jeho základním úkolem je ochrana pozemku, dvora a majetku. Tato vrozená schopnost je zakotvena tak hluboko v genech, že absolutně nepotřebuje žádný zvláštní výcvik, má to doslova v krvi. Při nesprávně vedeném výcviku na figuranta, se může charakter komondora změnit a jeho reakce a útoky zvrtnout v ruskou ruletu. Jak popisují někteří figuranti. Práce s komondorem není na obraně snadná, neboť srst kryje psovi oči a mimiku tváře, a nemůže tak předvídat jeho reakce.

Lpění na svém teritoriu je tak silné, že ani otevřená vrátka komondora nezlákají k toulání. Díky pasteveckému dědictví, dobře vychází i s ostatními zvířaty a bere je jako další úkol k střežení. Při správné socializaci stejně dobře vychází i s ostatními psy. Výcvik komondora je možný, ale musíme od něj očekávat odpovídající výsledky a požívat vhodné motivační prostředky odpovídající plemeni. Komondor je sebevědomý a samostatný pes a odmítá jakoukoli formu nátlaku. Byl vyšlechtěn tak, aby pracoval na

základě samostatného přemýšlení, a tak zadané, ale jemu zcela nevyhovující úkoly přehodnotí. Od pána vyžaduje pozornost, jehož hlavním cílem je vytvoření láskyplného vztahu se správnou hierarchií. Pán by při výchově měl brát ohled na jeho hrdou a suverénní osobnost.

K obsahu forma

Další předností komondora je jeho tělesná stavba. Pozorování komondora v pohybu v nás zanechá doživotní zážitek. Stejně jako pohyb, i jeho vzhled je majestátní. Překvapující je lehká elegance, s níž pohybuje svým robustním tělem. Málokdo, by věřil, že pes, který celý den leží v trávě, je schopen tak dynamického útoku. Je mu vlastní i schopnost neuvěřitelné koordinace, kde hraje velkou úlohu jeho silný ocas. Díky němu je schopen ve vzduchu změnit směr, což je u tak velkého zvířete dokonalý výkon. Ideální komondor je statný pes s velkým rámcem. Typ, ve kterém je hodně materiálu. Toto je požadovaná stavba těla. Jen ta zvládla nároky, kladené na výkon a znamenala účinnou zbraň v boji. Naopak nevhodná je příliš velká kohoutková výška, nedostatečně hluboký a široký hrudník, málo stabilní končetiny. Protože všechny zmiňované chyby uvolňují stavbu těla.

Vysoké výkony, nízké požadavky

Komondor má velice nízké nároky, jeho základní nároky jsou láskyplný přístup, umožňující samostatnou práci a prostornější teritorium, (zahrada, dvůr, statek). Držení v bytě je možné pouze v případě, že bude mít možnost neustále chodit ven a dovnitř, nebo pokud jsou místnosti tak velké, že se v nich bude bez omezení pohybovat. Komondor si nepotrpí na moderní vymoženosti dnešního světa, rád sice polehává na kanapi, ale nejlépe se cítí venku, pod širákem.

Bez domoviny v domovině

Navzdory své výjimečnosti, se komondor v Maďarsku nikdy nestal oblíbeným plemenem. Ani tehdy, když se stali módními velcí pastevečtí psi. Přitom je komondor bezesporu dokonalý hlídač, je nenáročný, svou práci vykonává neúplatně a díky němu se majitel cítí bezpečně. Za to všechno očekává jen lásku, pozornost a úctu. Ale jeho místo zabrala jiná plemena, přitom se v Maďarsku narodil, dokonale se přizpůsobil zdejšímu klimatu, i jeho mentalita zapadá do domácích podmínek.

Toto omezení přece jen přineslo něco pozitivního. Chovatelé eliminovali menší chyby, které by se při hromadném chovu spíše ustálily. A mohli tak uchovat komondora takového, jakého vytvořili naši předci.

Proto si se smíšenými pocity uvědomují, že v cizině ke komondorovi přistupují s větším zájmem a úctou než doma.

Autor: Udvardiné Ilona Lukács

Překlad: Michel Foster

Upravila: Karin Mikolášová